

den siger, at Retten er sat, for Halvdelen er virkelig ikke sat, de staa. Det er ikke behageligt, især ikke fordi man skal være i fuld Puds. Jeg har hørt, det skal være tilladt i den senere Tid, at man maa tage Kepien af, det synes jeg er et Fremskridt, men uagtet dette Fremskridt forstaar jeg ikke rigtig, hvorledes man skulde kunne holde ud at høre de Dynger af Indlæg oplæst staaende. Men selv om man sidder ned, kan jeg ikke tænke mig, at man kan følge det — ikke fordi det er militære, der kan blandt de menige være baade teologiske og juridiske Kandidater, som har den bedste Forstand paa alt i Verden —, men hvorledes de skulde kunne følge en saadan Oplæsning, kan jeg ikke tænke mig, og det er en Opgave, som aldeles ikke er givet selv de retskyndigste Dommere noget Sted. Naar man skal dømme efter Indlæg, maa man have megen Tid og Lejlighed til at studere Sagen, og saa maa Sagens Akter cirkulere blandt Rettens Medlemmer hjemme, inden de dømme, men en Oplæsning er ganske utilstrækkelig.

Jeg maa sige, at efter Krigsretternes Sammensætning bliver det selv i Sager af større Vigtighed og Vanskelighed efter dette Forslag en højst ufyldstgørende Opgave, som stilles Defensor, at han, selv om han kan komme til at veksle saa mange Indlæg, han har Lyst til, med Anklageren, og selv om de blive læste op, dog ikke kan gøre Regning paa, at Rettens Medlemmer have det i frisk Minde, og derfor er henvist til, hvad Auditøren synes om det — der staaer jo, at Auditøren skal tage tilbørligt Hensyn til de fremkomne Indlæg, og det er altsaa det, hvortil han er henvist. Nu vide vi godt, hvad Grunden har været til, at man ikke her har fulgt de samme Regler, som gælde udenfor Krigsretterne ved de almindelige Strafferetter, f. Eks. Kriminalretten i København; det er Hensynet til, at det skal gaa hurtigt, og at det ikke maa volde for stort Afbræk i de militæres Tjeneste. Det er noget, som Militæretaten ikke godt kunde finde sig i, at en stor Del af dens Officerer og Underofficerer vare optagne i Krigsretterne, saa at derved deres Anvendelse for Tjenesten blev i høj Grad lammet. Endvidere er det ogsaa i sig selv ønskeligt, at Retsplejen ved Krigsmagten sker saa hurtigt som muligt. Det er alt sammen godt nok, men man kan ikke opnaa baade det ene og det andet. Man kan ikke opnaa lige saa stor Btryggelse ved Krigsretterne som ved de borgerlige Retter i

Henseende til Straf, man kan ikke opnaa det for Staten — Staten har jo Interesse i, at Forbrydelserne blive bedømte rigtigt, — heller ikke opnaa det for den tiltalte — han har jo den største Interesse i, at han ikke bliver dømt skyldig i en Forbrydelse, han er uskyldig i —, man kan ikke opnaa dette uden ved at indrette det saaledes, at Tidshensynet maa spille en underordnet Rolle, det er uundgaelig nødvendigt. Man kan ogsaa sige, at praktisk taget er det saaledes, at den samme Garanti for gode Domme, som man har ved de borgerlige Straffedomstole, kan man naturligvis ikke opnaa ved Krigsretten uden at indføre samme Garantier. Det er selvfølgelig.

Jeg finder, at man ved disse Regler i Forslaget ganske vist har bibeholdt noget af den Fordel, som Krigsretsbehandlingen nu giver, nemlig Mundtligheden, men det er sket paa Bekostning af tiltaltets Tarv; det gode, man vil give ham, er blevet meget begrænset og langt mere begrænset, end det er ved de ikke militære Retter. Og jeg vil nu spørge: Er der virkelig Mening i, at en Mand, der har gjort sig skyldig i Tyveri, Mord eller deslige — det vil sige beskyldes derfor —, skal være mere udsat paa Liv og Velfærd, fordi han er militær, end naar han ikke er det? Det er mig ikke bekendt, at vi have haft nogen større opsigtvækkende militære Sager i Danmark, men vi se af Bladene og have ogsaa andre Kilder til at se, hvorledes der i Udlandet, f. Eks. i Tyskland, hvert Øjeblik møder en Masse tvivlsomme og indviklede militære Retssager op. Der var f. Eks., har jeg set — maaske flere af de ærede Herrer have lagt Mærke dertil —, for 2—3 Aar siden, tror jeg, i Sachsen var det vist, en Ritmester, der var bleven skudt, og man arresterede saa en Underofficer. Det var en i høj Grad tvivlsom Sag. Jeg kan nu ikke forstaa, og jeg tror heller ikke, at nogen kan forstaa, at man i et saadant Tilfælde kan finde sig i, at en Person, fordi han er militær, skal have mindre Garanti, end naar han ikke er det. Men det er sikkert, at efter de her foreslaaede Regler vil han faa det. Det fører tilbage til det, jeg før bemærkede, at, da man ikke kan bibeholde de Fordele, der kunne være ved Krigsretsbehandlingen, uden at give Afkald paa de Garantier, som en strafferetlig Behandling bør yde tiltalte, bør man sørge for at indskrænke Omraadet af Krigsretssager saa meget, som det af Hensyn til den militære Tjeneste er muligt.

Med Hensyn til det andet vigtige